

Traskrizzjoni tad-Diskors ta' Andrea Dibben

"Jiena wara li smajt lil Manuel u 'l Matthew qed inħossni vera m'iniex ippreparata għal din l-ispeech. Infatti għaliex? Għaliex sal-bieraħ filgħaxija kont qed intella' u nniżel jekk nitkellimx dalgħodu. Min jafni jaf li jien nitkellem fuq ħafna issues kontroversjali. Qatt ma ddejjjaqt. Qatt ma bżajt. Anki meta naf li kien hemm ħafna nies li naf li kienu kontra dak li qed ngħid, u ttretinjawni, eċċ. U l-familja tiegħi dejjem appoġġjati u ssapportjati. Imma fejn tidhol pulitka, hemm dik il-biża'. U sal-bieraħ għadni qed nircievi l-messaġġi mingħand omni: Tidholx fiha di'. Tidholx fiha. Oqgħod lura. U għalhekk l-iktar li ddecidejt proprju, ma nistax, ma nistax noqgħod lura. Illum għandna bżonn il-kuraġġ li nkunu hawn u nitkellmu. Għax niftakar, meta kont żgħira, u dejjem daħlitilna f'moħħna u mhux jien biss, li jekk xi ħadd isaqisq intix Laburista jew Nazzjonalista, ara ma titkellimx, għax jagħmlu xi ħaġa lil missierek. U, eĥe, dik il-verità, li min jitkellem, illum il-gurnata, kellna ġurnalista li spiċċat sploduta. U għalhekk ma nistgħux ma nitkellmux illum. Speċjalment fi protesta bħal din.

Hawnhekk, magħkom, ix-xellugin, inħossni home. Jiġifieri, ma nemminx fit-tribujiet, speċjalment dawk politiċi, imma jibqa' l-fatt li l-għeruq huma b'saħħithom. U l-klassijiet soċjali għadhom jeżistu. U għalhekk ma nħossnix komda postijiet oħrajn daqskemm inħossni komda hawn, għalkemm kull protesta hija neċessarja u nissapportjaha. Però ma' ħuti x-xellugin inħossni komda ħafna. Forsi għax għandna valuri komuni. Forsi għax għandna prinċipji komuni. Il-ġustizzja soċjali. Il-protezzjoni ta' min hu vulnerabbli. Id-drittijiet umani. L-ugwaljanza soċjali. U ħsibijiet progressivi.

Jiena bħal ħafna hawnhekk, ġeja minn familja Laburista. Jien trabbejt ġo housing estate, ġo Bormla, fejn kulħadd kważi kellu l-inkwatu ta' Mintoff fis-salott. Jiġifieri trabbejt nisma' li l-Partit Laburista hu l-partit tal-ħaddiem, u għalkemm meta kbirt tgħallimt inħares 'il bogħod mit-tribujiet u llum il-gurnata ma nassoċja ruħi mal-ebda partit politiku, dawk il-prinċipji xorta ngħożżhom. Il-prinċipji tal-Partit tal-Ħaddiem.

U ħsibt ftit fuq x'inhu jiġri. U forsi l-mod kif ħa nitkellem l-iktar illum huwa li, jiena persuna naqra Prattika iktar, u nħares lejn x'għandu bżonn isir. X'għandu bżonn isir biex jinbidel, apparti li dak kollu li qed nisimgħu f'din is-sitwazzjoni li qegħdin fiha issa, irridu nħarsu fit-tul u 'l quddiem. U naħseb l-ikbar problema bla dubju hi l-iffinanzjar tal-partiti politiċi u d-dipendenza li għandhom fuq il-big business. *(Brava!)*

Anki jekk dawk prezenti llum jitolqu, li huma korrotti. Illum jew għada ħa jiġu sostitwiti minn oħrajn. Għax il-problema fundamentali hija dan iż-żwieġ bejn il-businessman u l-politikant. U s-sistema li pperpetwajna. Xbajna proprju nisimgħu fuqha di'. Il-Moviment Graffiti u għaqdiet xellugin oħra xebgħu jħambqu fuqha, però jiena lbieraħ, bħalkom, rajt il-filmati ta' Yorgen Fenech għaddej minn Strada Rjali, bis-suit li probabbli tiswa aktar minn paga ta' xahrejn ta' ħaddiem medju, u bħal ħafna nies għedt: "Da' bniedem li qed jiġi investigat għal wieħed mill-akbar assassinjati li rat Malta? Da' l-bniedem li nafu li huwa korrott u ħalliel? Dan bniedem

li tant inghata poter, li tant għandu arroganza, u jemmen li hadd ma jista' għalih, li anki meta suppost għandu jistħi jerfa' wiċċu mill-art, u jkollu demmu taħt il-blat, jibqa' miexi, frisk bħal haṣsa, b'dik l-arja u l-arroganza.

U hawnhekk indunajt kemm daħlet fil-fond din is-sistema li lill-businessmen u lis-sinjuri għamilniehom allat u gglorifikajniehom, anki jekk nafu li mċappsin mill-kriminalità. U lill-fqir u lill-batut, lil dik is-single mother li trid tgħaddi b'čekk ta' sitt mija b'kirja m'ogħla s-sema, lil dawk ir-refuġjati li ttrattati aghar minn animali, nivvilifikawhom u nistmerruhom. U anki noqtluhom.

Ħafna tkellmu fuq bżonn ta' riforma kostituzzjonali. Però tajjeb li nirrealizzaw li l-ebda liġi u l-ebda sistema mhi perfetta. U tiddependi ħafna mir-rieda tajba ta' dawk li jattwawha. Għalhekk irridu ntejbu s-sistemi, irridu nirriformawhom, iva, però li hu importanti wkoll li l-politika tattira persuni li jidhlu għaliha b'rieda soda li jagħtu servizz lill-poplu. Jiena l-ewwel waħda kemm-il darba jgħiduli: "Ma titħajjarx tidhol għall-politka?" U ngħidilhom laqqas jekk ittuni miljun elf ewro. Żgur, żgur, żgur. Però hemm bżonn li jkollna politiċi li huma tajbin. U biex dan iseħh għandna bżonn li dawn il-persuni li jidhlu għal dan ix-xogħol tant denju, li fl-aħħar granet rajna kemm hu importanti, jiġu kkompensati sew, li l-kundizzjonijiet ta' xogħol ta' membri parlamentari [jkunu realistiċi u li jkun hemm strutturi fil-parlament li jagħmlu dan ix-xogħol family friendly u worth it li tidhol għalih. Jekk inħarsu lejn il-kundizzjonijiet ta' membri tal-Parlament Ewropew nistgħu naraw id-differenza.]

Kollega ħabiba tiegħi, li qed tgħajjat bħalissa, l-ekonomista Marie Briguglio, sentejn ilu qaltilha li għandna ekonomija fuq l-steroids. L-ekonomija tagħna qed tiffjorixxi proprju għax qed inbigħu l-assi soċjali u naturali tagħna. U l-kampanja, u l-qalba tal-irħula, l-istituzzjonijiet, ir-reputazzjoni ta' pajjiżna. U dan il-mudell ekonomiku jaġevola lill-ftit għax s'issa dawk li huma vulnerabbli mhux trickle down effect tal-ekonomija rajna, imma trickle down tal-ħmieġ u ta' ingustizzji fil-konfronti tagħhom. *(Brava! Brava!)*

Jiena dal-aħħar xahrejn, nispiċċa biha, dan l-aħħar ftit xhur, kont involuta flimkien mal-komunità tal-Kottonera, kontra l-bini tal-AUM. Grazi lill-NGOs talli għenuna wkoll. Hawn nies li kienu attivisti magħna qegħdin hawn. U hemmhekk iġġilidna għall-ispazji miftuħa. Iġġilidna għall-patrimonju storiku u l-wirt kulturali tagħna. Imma l-iktar haġa li ħassejtha tatni ġewwa hija kif din il-komunità, din il-komunità tal-Kottonera li magħrufa li hija fortizza Laburista, ġiet, ħassitha ttraduta u ħassitha li kellha tqum fuq saqajha u tiġġieled għal xi haġa li ma kellhiex għalfejt' tiġġieled għaliha. Ma kellhiex għalfejt'. Però mlietni b'kuraġġ, is-suċċess li kellna, proprju meta faqqgħet din il-bomba kienet, . . . l-għada konna l-Planning Authority u rbaħna s'issa, eja ngħidu hekk. Però hemmhekk indunajt, ehe, li meta l-poplu jaqum, u meta l-poplu jiġġieled, għad għandna l-poter li nbiddlu din is-sistema moqzieża. *(Brava!)*

Grazzi.